REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorĭ nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimit.
INSERATE
se primesc la Administrațiune în Brașov și la următórele
BIROURI de ANUNȚURĬ:
în Viena: la N. Dukes Nachf. Nux. Augenfeld & Emeric Lesner, Heinrich Schalek, A. Oppelik Nachf. Anton Oppelik.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Iuliu Leopold (VII Erzsébet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seria garmond pe o colónă 10 banĭ pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o seriă 20 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în fiăcare ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe sése lunĭ 12 cor., pe trei lunĭ 6 cor.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 francĭ, pe sése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectorĭ.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 20 cor., pe sése lunĭ 10 cor., pe trei lunĭ 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 lunĭ 12 c., pe trei lunĭ 6 corone. — Un esemplar 10 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 16. Brașov, Miercurĭ 22 Ianuarie (4 Februarie). 1903.

Omenĭ fără cumpĕt.

N'a lipsit mult și camera advocaților din Arad era sĕ sară în aer de atâta 'mar de arțag, mânie și turburare ce au isbucnit în sala ei de ședințe Sâmbătă după amédĭ.

Era la ordinea ḑilei propunerea, semnată de 33 membri, carĭ cereau ca camera sĕ voteze pentru monumentul, ce se va ridica lui Kossuth Lajos în Arad, suma de una miie coróne. Votarea ar fi mers fórte neted, dér câțĭ-va advocațĭ românĭ au credut de a lor datorie națională a pronunța din parte-le un *veto* în forma unui protest, ce l'au adresat în scris camerei (baroului) advocaților din Arad, al căreia membri sunt. Din causa acésta propunerea amintită n'a putut fi primită cu aclamațiune, ci cei 29 membri presențĭ, în parte preponderantă Evrei, Șvabĭ și Slovacĭ maghiarisațĭ, au trebuit mai înainte sĕ discute asupra protestului din cestiune.

Și cum au discutat! Cu-o patimă și cu-o vehemență de limbagiu bolnăviciósă, vorbitorii în cea mai mare parte uitându-șĭ de rolul și chemarea, ce o are o cameră a advocaților și de demnitatea, ce erau datorĭ a-o păstra în vorbirile lor față cu-o enunciațiune seriósă a unor colegĭ.

Mai la vale aducem câteva estrase din raporturile foilor evreo-maghiare de la Arad pentru a se vedé în ce spirit și direcțiune a decurs discusiunea în acea ședință „furtunósă.“

Aceste foi vor sĕ presenteze lucrul ca o isbucnire elementară a patriotismului celor presențĭ, vătămat prin „temerarul atentat“ al câtorva advocațĭ românĭ; dér cei ce cunosc mai de aprópe starea lucrurilor și pe ómenii carĭ aranjézá asemenĭ eftine campanie în contra pretinșilor trădătorĭ de patrie valahĭ, sciu bine ce crédă despre aceste isbucnirĭ „vulcanice“ și cum sĕ le judece.

Este ceva cam mult ce-șĭ permit advocațiĭ ḑișĭ maghiarĭ din baroul dela Arad. Deprinderile acestea de a nu rĕspunde nimic la obiect, ci de a striga, țipa și a defăima fără nicĭ o basă ceea-ce ițĭ displace, nu sunt de origine maghiară, ele sunt întroduse numai de când cu era mai nouă a maghiarisării de Jidovĭ și de Maghiaronii de tot felul, carĭ umblă printr'asta a-șĭ câștiga merite față de cei dela cârmă.

Protestul din cestiune, subsemnat de domnii advocațĭ Francisc Hossu Longinu (Deva), Dr. Aurel Vlad (Orăștie), Dr. Iustin Pop (Deva) Dr. Silviu Moldovan (Orăștie) și Gavriil Suciu (Hațeg), pe care îl publicăm mai jos după foile din Arad, nu conține absolut nimic vătămător fie la adresa camerei, orĭ față cu statul, orĭ față cu memoria lui Koșuth.

Ludovic Koșuth a recunoscut el insuși, că a fost contrarul Românilor. Cum l'ar puté dér sĕrbătorĭ Românii aducĕnd prinóse memoriei sale prin contribuire la monumentele, ce i-se ridică?

Dér advocații românĭ amintițĭ nicĭ n'au vrut sĕ între în discusiunea acestei cestiunĭ de convingerĭ politice naționale, ci au constatat numai, că dênșii nu pot fi obligațĭ de a contribui în onórea memoriei lui Kossuth, în afară de voința lor și in contra sentimentelor naționale și a profesiunei lor de credință națională.

Mai întâiŭ însĕ advocații românĭ au dovedit în mod nerĕsturnabil, că camera advocaților după regulamentul și chemarea ei nicĭ nu este competentă și liberă de a dispune ast-fel de fondurile sale pentru scopurĭ depărtate politice, streine de problemele ei.

Protestul advocaților românĭ din comitatul Hunedórii (carĭ se țin de camera advocaților din Arad) este pe cât de obiectiv pe atâta și de bărbătesc și resolut, dér moderat în espresiunĭ.

Decĭ numai nisce ómenĭ carĭ șĭ-au pierdut tot cumpĕtul au putut sĕ facă ceea-ce au făcut cei presențĭ la ședința de Sâmbătă a camerei advocaților din Arad, producêndu-se cu insultele cele mai infecte și murdare la adresa colegilor lor românĭ, în loc de a-i combate éră-și cu legea, cu argumente și cum se cuvine unor jurisconsulțĭ seriosĭ.

Trecênd însĕ tóte marginile ei șĭ-au dat numai înșișĭ cel mai grósnic testimoniu de sĕrăcie.

Prrgătirĭ de rĕsboiŭ? Cu tóte că organele oficióse ale guvernului austriac desmint scirile despre pregătirile ce se fac, pentru o eventuală înaintare în Balcanĭ, ḑiarele italiane asigură, că Austro-Ungaria face marĭ pregătirĭ militare. Morile din Stiria și Ungaria au început deja sĕ facă provisiunĭ de făină. Direcțiunile căilor ferate și a Lloydului austriac au primit ordin sĕ se prepare de transporturĭ Soldații triestinĭ de reservă au fost chiemațĭ sub arme. Din causa acésta domnesce la Constantinopole o mare îngrijare.

Décă este sĕ credem scirile ce sosesc din Serbia, acolo se fac pregătirĭ marĭ pentru o eventuală mișcare de trupe. Guvernul a comandat 50.000 mantale și 150 cuptóre mobile pentru coptul pânei.

Reforma regulamentului intern al „Reichsrath“-ului. Deputatul *Pfaffinger* a discutat Sâmbăta trecută în camera din *Leoben* cestiunea reformei regulamentului. După părerea sa, ar fi speranțe a se realisa acéstă reformă. A face imposibilă obstrucțiunea ar însemna un pericol pentru Germanĭ. Tendința este de a împedeca, ca Reichsrathul sĕ fie ținut în loc în lucrările sale prin nisce grupulețe neînsemnate. De aceea moțiunile de urgență vor trebui sĕ aibă 50 iscăliturĭ nu 20, ca mai nainte. Proiectele guvernului vor avé prioritate, ér moțiunile și interpelațiunile nu se vor puté face, de cât la sfîrșitul ședinței. Deputații nu vor puté vorbi de la locurile lor, ci vor trebui sĕ se urce la tribună, ér discursurile negermane vor fi limitate la timp.

O discuțiune pătimașă
in camera advocaților din Arad.

Am semnalat în numĕrul de erĭ, că în adunarea generală de Sâmbătă, a camerei advocaților din Arad s'a făcut propunerea de a se vota suma de o miie coróne, din cassa camerei, pentru ridicarea unei statue lui Ludovic Kossuth în Arad. Cincĭ membri românĭ ai acestei camere, d-nii Francisc Hossu *Longin*, Dr. Iustin *Pop* (Deva), Dr. Aurel *Vlad*, Dr. Silviu *Moldovan* (Orăștie) și Dr. Gavriil *Suciu* (Hațeg) au înaintat un protest temeinic motivat contra propunerii, protest, ce s'a cetit în adunarea camerei prin secretarul acesteia.

Indată după cetirea protestului, a urmat o discusiune pătimașe asupra lui cu care ne ocupăm în primul nostru de aḑĭ.

Étă, după foile maghiare din Arad, *protestul* celor 5 domnĭ advocațĭ românĭ:

Considerând, că propunerea din cestiune, după tendența și conținutul ei, se opune scopului specificat, destinațiunei și sferei de influență cuprinse în § 19 a art. de lege 34 privitor la regulamentul camerelor advocaților, și astfel nicĭ nu póte avea loc în adunarea generală a camerei;

Considerând că taxele de membri, carĭ constitue averea camerei advocaților, după interpretarea corectă a punctului 2 din paragraful 18 al citatului articol de lege nu pot fi întrebuințate decât numai pentru acoperirea cheltuelilor interne, ér nicĭ decât pentru scopurĭ streine politice, carĭ stau departe de misiunea camerei advocaților;

Considerând, că moțiunea amintită, nu numai că e de natură și cu tendință politică, dér e *anticonstituțională* și ca atare tinde a întrebuința averea camerei pentru scopurĭ politice, carĭ stau *în con-*

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Sita Elelor.

(Din: Botanica poporană română.)

(Urmare).

— „Mămuță, ce sĕ fac, sĕ fiu odată și eu bun ca fratele meu mai mic, căcĭ atât de mult așĭ dori ca și cu a mea purtare sĕ fiĭ mulțămită?“ ḑise copilașul împĕratului odată mașterei sale, după-ce nicĭ el singur nu mai scia ce sĕ facă sĕ nu mai capete atâta amar de bătae de la ea.

— „Sĕ te ducĭ în muntele din dosul palatului nostru și de-acolo sĕ-mĭ aducĭ un struț de *viorele*, unul de *trandafirĭ* și unul de *gheorghine*, și atuncĭ vei fi și tu bun ca fratele tĕu!“ — ḑise ea.

— „E bine, — rĕspunse el — dér de unde sĕ fie acolo florĭ, când aicĭ jos e atât de frig, încât și cânii se trag în casă?“

— „Acolo e cald! — ḑise ea. — De vreĭ sĕ fiĭ bun, te du, ér fără de florĭ sĕ nu viĭ, căcĭ atuncĭ te omor ca pe un puiŭ de nĕpârcă!

„Copilașul își îmbrăcă o hăinuță slabă ce-o avea, își luă o bucată de pâne uscată în mână și plecă.

„Impĕrătésa încă odată strigă în urma lui, sĕ nu vină fără florĭ, că-l omóră.

— „Mĕĭ frațĭ! — grăi moș *Gerariu* cătră cei un-spre-ḑece frațĭ ai lui, — aḑĭ ne vine un óspe mare, un fiu de împĕrat, de aceea grijițĭ bine, ca sĕ ne arătăm, că și noi scim ce e omenia și cinstea, sĕ-i presărăm calea cu florĭ, prin tufanĭ sĕ cânte privighitorĭ, pe cerĭŭ sĕ fie sóre, pe pământ nicĭ căldură nicĭ rĕcóre!“

— „Bine!“ — ḑiseră cei-lalțĭ, carĭ pentru lumea asta nu i-ar fi călcat cuvêntul, și numai decât se făcù o vreme bună și mândră, — mândră, dómne, ca cea mai mândră primăvară.

„*Germănariul, Florariul, Cireșerul, Măsălarul* și *Răpciunile*, care de care se întreceau, ca sĕ rĕsară cele mai frumóse florĭ din pământ.

„Ajungênd copilul împĕratului la ei se șterse de sudorĭ pe frunte și apoi le dete binețĕ.

— „Bine ai venit! — ḑiseră întimpinătorii celor douĕ-spre-ḑece lunĭ.

„Copilul împĕratului luat de glumitorul *Prier* în brațe, fù așeḑat în scaunul veselului și frumosului *Florar*.

„Zîmbitorul *Cireșer* îl îmbie cu cireșe; *Cuptor* cu *cócăze*; *Răpciunile* cu pere, mere și nucĭ, ér șăgalnicul *Brumărel* cu strugurĭ și cu vin dulce.

„Copilașul se afla fórte bine între ei, că de bunĭ gospodarĭ a dat.

„Impĕrătésa vĕḑênd, că ce vreme căldurósă s'a făcut, își rupea unghiile și se bătea cu capul de pârețĭ; ba de nu se mângăia cu gândul, că copilul va rĕtăci pe unde-va și nu va mai sci veni acasă, dóră o fi și înebunit.

„La două ḑile copilul cu florĭ la căciulă și cu struțurĭ de viorele, trandafirĭ și gheorghinĭ în mână întră zîmbind la mașteră-sa în odae.

„Mașteră, făcêndu-se a fi îndestulită și mulțămită cu el, întrébă cum a umblat și că ce a vĕḑut pe acolo.

„Copilul îi spuse tóte, cum pe acolo sunt florĭ de tot felul, póme, strugurĭ și lume mai bună ca aicĭ jos.

„Incă în ḑiua aceea plecă și împĕrătésa la munte, căcĭ gândia ea, că décă acolo e o lume așa de bună, își va zid pe vêrful muntelui un palat și va petrece acolo ḑilele cele uriciόse ale ernei.

Ea mergea cu copilul ei, pe care îl ținea de mână, ér înaintea lor se ducea copilul împĕratului, care le arăta calea.

„Când plecară era sóre și nicĭ urmă de nor pe cerĭŭ, dér când ajunseră la încingĕtórea muntelui, din dĕrĕtul lor începù a ninge și a sufla un viscol, încât îĭ lăcrăma ochii. De la o vreme îĭ apucă zăpada și viscolul și pe dinainte.

„Impĕrătésa, ca nu cum-va sĕ-i înghețe copilul, desbrăcă rênd pe rênd hainele de pe copilul împĕratului și le punea pe copilul ei. Intr'acestea de departe de cătră fruntea muntelui se vĕḑură douĕ chipurĭ de ómenĭ, carĭ se apropiau cătră ei.

„Unul era un moșneg, celălalt un june.

„Cel bĕtrân, care venia pe partea pe care mergea împĕrătésa, da toțĭ sloiețĭ de ghiață pe gură și pe nas; junele, care venea pe partea, pe care mergea fiul împĕratului, sufla din gură un vênt cald, binefăcĕtor. Impĕrătésa și copilul ei erau de jumĕtate înghețațĭ, ér copilul împĕratului nicĭ habar n'avea de ger.

„Peste un ceas de vreme se întâlnesc.

tradicție cu însuși jurămêntul depus de advocat;

Considerând, că pe teritoriul camerei nu sunt numai membrii maghiarĭ, ci și membrii de altă naționalitate, mai ales *de naționalitate română* și încă în număr considerabil, ale căror sentimente naționale și confesiune politică le atinge în mod simțitor tendența amintită de repețite orĭ în propunere și care se intenționéză a fi validitată, ca adecă fără de voința lor și contribuirile lor sĕ fie întrebuințate pentru *scopurĭ streine*, carĭ stau departe nu numai de scopurile camerei, dér și de ei;

In fine considerând, că propunerea e acomodată, ca prin desbaterea ei sĕ se ațițe neînțelegerea între înșiși membrii de naționalitate maghiară, dér carĭ sunt de diverse nuanțe de partid, se provócă discuțiunĭ politice pasionate și astfel ea face din adunarea generală teatru politic agitat, ceea-ce ar contraveni érăși dispositiunilor regulamentului advocaților;

După tóte acestea cerem, ca propunerea cuprinsă în punct 4 al programului de la ordinea ḑilei, adecă votarea sumei de o miie coróne, ce s'ar plăti ḑece anĭ dearîndul în rate anuale de câte o sută coróne pentru ridicarea unei statue lui Kossuth în Arad, *sĕ fie eliminată și sĕ se trécă peste ea, fără nicĭ o discusiune, la ordinea ḑilei.*

Intru cât presenta nóstră rugare n'ar fi luată în considerare, rugăm ca *protestul acesta al nostru sĕ fie considerat ca plângere* și în legătură cu procesul verbal al adunării sĕ fie înaintat ministrului de justiție.

După cetirea protestului prin secretarul Felix *Steintzer*, a luat cuvêntul advocatului șovinist Dr. Carol *Radó*. Glorificând pe Ludovic *Kossuth* și cerênd, ca adunarea sĕ primésca propunerea de a contribui camera cu o miie coróne la ridicarea statuei lui Kossuth, Radó a atacat violent pe advocații românĭ, carĭ au înaintat protestul și a propus, ca adunarea nu numai sĕ-l respingă, ci sĕ își esprime indignarea (!) că s'au aflat în țéra acésta ómenĭ, „carĭ în numele regelui maghiar au ajuns sĕ capete diplomă de advocațĭ, ómenĭ carĭ își câștigă pânea în patria acésta, dér cuteză a înainta o hârtie, care pórtă pecetea trădării de patrie“.

Francisc *Avarffy* ḑice, că nu trebue sĕ se *esagereze*, ci sĕ se priméscă propunerea fără nicĭ o motivare. Părerea acésta o are și Felix *Steinitzer*. *Avarffy* luând din nou cuvêntul spune, că nu e de demnitatea camerei a face personalitățĭ. Advocaților românĭ din cestiune, sĕ li-se reîntórcă partea ce le revine din suma de 1000 cor.

Dr. Lud. *Múlek* vorbind despre advocații românĭ a ḑis: „Ómenii acestia vréu sĕ infameze vaḑa advocaților maghiarĭ și cel mai sfânt sentiment național. Cu bucurie sĕlbatică dripesc la tótă ocasiunea patriotismul nostru, îngânfarea lor provocătóre nu cunósce marginĭ. Ómenii aceștia ne murdăresc, ei cari trăesc pe pămênt maghiar, mănâncă pâne maghiară și se îngrașe din sĕu maghiar. Décă nu le place aicĭ între noi, ducă-se în Valahia, fericéscă-se acolo (Strigărĭ: *Sĕ-și ia catrafusele*), sĕ nu infameze ideia de stat maghiar și pe cel mai scump idol al inimilor maghiare: Kossuth Lajos.... Cer și eu, sĕ se dea espresiune în protocol scandalisării nóstre“.

In spiritul acesta vorbesce și advocatul din Deva Dr. *Leitner* Mihály.

Dr *Kertész* Mihály nu e de părerea antevorbitorilor. „Noi suntem stăpânii situațiunei“, ḑise el, „sĕ avem dér răbdare. Advocații au fost totdéuna aderenții libertății cuvêntului“.

Dr. *Nagy* Sandor sprijinesce propunerea lui Radó, la care mai adaogă, că protestul advocaților românĭ sĕ se dea procurorului camerei pentru a-se constata, décă protestul nu conține lucrurĭ, carĭ se pot lua ca substrat pentru cercetare disciplinară.

Adunarea a primit cu unanimitate, propunerile următóre:

1) Sĕ se dea 1000 cor. din cassa camerei pentru statua lui Kossuth.

2) Sĕ se dea espresie scandalisărei față cu protestul celor cincĭ advocațĭ românĭ.

3) Sĕ se deschidă *cercetare disciplinară* în contra lor.

„Eljenurĭ“ viforóse au isbucnit când presidentul *Szalay* a publicat aceste hotărîrĭ.

Amĕnuntele acestea le-am luat după foile maghiare din Arad. „Aradi Közlöny“ spune, că la adunarea camerei a participat și advocatul român din Arad Dr. Ioan *Suciu*. Acesta însĕ *a părăsit sala* când s'a început desbaterea protestului celor 5 advocațĭ românĭ din Deva, Orăștie și Hațeg.

* * *

Pentru ilustrarea decisiunei, ce a luat'o camera advocaților din Arad contra advocaților românĭ, lăsăm sĕ urmeze numele celor presențĭ în adunarea aceea, arătând și naționalitatea lor orginară:

Au fost de față și au dat votul cu totul 29 de advocațĭ, între carĭ

12 Evreĭ: Fischer Ienö, Kertész Miksa, Mandel Vilmos, Nagy Sándor, Nemes Zsigmond, Steinitzer Pál, Steinitzer Felix, Sugár Jenö, Szeghö Hugo, Somlo Armin, Tolnai Iános, Dr. Leitner Mihaly.

13 Slovacĭ și Șvabĭ maghiarisațĭ: Szalai Károly, Heitk Nándor, Ludvig István, Müller Károly, Müllez Lajos, Priegel István, Ring Béla, Ifj Kalai Károly, Tabakovits György, Vizer Lajos, Vizer Péter, Avarffy Ferencz (mai înainte Huzli), Kereszies Gyula,

și 4 Maghiarĭ: Péterfi Antal, Szatmary Gyula, Szilvasi Lászlo, Dr. Réthy Gyula.

Urcarea listei civile.

Comisiunea financiară a discutat Sâmbăta trecută punctul din budget întitulat „Cheltuielile curții regale“ și proiectul relativ la urcarea listei civile. După discursurile lui Edmund *Barta*, *Barabas* și *Szederkényi*, ministru-l-președinte *Szell* reflectéză la tóte observațiile lor. Szell ḑice, că și el cunósce legile citate de Szederkényi, dér el cunósce și alte legĭ, carĭ recunosc, că Maiestatea Sa nu póte sĕ petrécă în permanență în Ungaria, pe cât timp este domnitorul și a altor țĕrĭ ereditare, unde de asemenea trebue sĕ petrécă. Legile nóstre, ḑice Szell, își esprimă speranța, că regele va petrece după putință în mijlocul nostru, după cum este și dorința nóstră a tuturora. Plângerea, că Majestatea Sa n'a fost în mijlocul nostru de un an, nu este justă, deórece Maiestatea Sa a petrecut aicĭ în luna Maiŭ. De când a murit regina Elisabeta, regele vine mai rar la noi, ceea ce este ușor de esplicat. Lunile de vară imposibil sĕ stea d. e. la Gödöllö, dér nicĭ în Viena nu petrece în acel timp Tómna trecută avea de gând sĕ vină curtea la Budapesta, într'aceea însĕ se îmbolnăvi Maiestatea Sa. Tot din causa îmbolnăvirei n'a putut merge nicĭ la Clușiŭ.

După-ce Szell mai rĕspunde la diferite obiecțiunĭ aduse de către deputății opositionalĭ, trece la comparația ce s'a făcut între listele civile din streinătate și între lista civilă de la noi. In strĕinătate se votéză darurĭ naționale cu ocasiunea căsĕtoriilor etc. pe când la noi tóte acestea nu se fac, deși dinastia nóstră este mai numĕrósă de cât tóte.

Comisiunea a votat punctul.

Reforme agrare în România.

II.

Inființarea pășunilor și pădurilor comunale în indivisiune pentru sătenĭ, nu se va mai puté amâna mult nicĭ în România, décă guvernul voesce, ca țéra și țĕranul sĕ progreseze și sĕ iésă din coliba și bordeiul sĕu scund și întunecos — și nicĭ sĕ-și mai țină érna vitele afară în ger și picur cu zăpadă pe ele, orĭ pripornite de vr'un gard sĕu copac, ci sĕ-șĭ aibă grajdul lor cald și nutreț îndestulător și de bună calitate, pentru vară și érnă, nu numai paie și cocenĭ de porumb.

Nicĭ cadastrul nu va mai puté întârḑia mult, ca sĕ reguleze odată proprietatea rurală și sĕ scie fie-care ce posede și ce nu, și sĕ se curme odată pentru tot-déuna nesfîrșitele hotărnicĭĭ și procese de încălcărĭ de hotare și moșii carĭ unele durézĕ de câte 60—80 anĭ, — ca și pentru ridicarea creditului și impunerea mai proporțională a foncierei și impositelor asupra proprietății și cultivatorilor. România este dór statul cel mai bogat în inginerĭ hotarnicĭ, peste 750 și acum scie tot așa de puțin ce posede, ca și cu 50—100 de anĭ în urmă.

Comasarea și segregarea cu regularea din nou a proprietății, rurale nu este nicăirĭ așa de ardĕtóre ca în România, ca sĕ pună capĕt sforilor și curelelor de moșii ale moșnenilor și răzeșilor, căcĭ sunt moșii de o grapă de late și de 6—8—10—20 klm. de lungĭ, trecênd peste délurĭ, văĭ și părae, și fac orĭ-ce cultură rațională imposibilă. Tot așa și în Bărăgan și la Câmp în multe locurĭ, unde sunt curele și sforĭ de moșii, și pămêntul de aceeașĭ calitate pe marĭ întinderĭ și s'ar puté face ușor schimb de pămênt și fără de ver ce spese.

Apoi nu este cestiune mai ardĕtóre de remediat, de cât *cestiunea îmbunătățirei vitelor*. Pe când România încă tributară era unul din statele cele mai bogate în vite în Europa, adĭ după un veac de om, a ajuns sĕ fie cea mai sĕracă în vite. Neapĕrat că așa avea sĕ se întêmple, când proprietarii și arendașii marĭ nu țin vite, ér țĕranii n'au unde și cu ce sĕ le țină, nicĭ vara, nicĭ érna, — Vara le țin pe ogórele și miriștile sleite și fripte de arșița sórelui, și érna afară sub cerul liber, orĭ după un gard de nuiele, nutrite cu paie și cocenĭ de porumb. De aci a urmat o degenerare fără păreche a vitelor țĕranilor.

Secarea bălților și regularea cursurilor de apă, carĭ infectéză cu miasmele lor aerul și deciméză populațiunea rurală cu frigurile de baltă și o face incapabilă de muncă și câștig mai tótă vara, a îngrozit până și pe marii proprietarĭ și arendașĭ, stăpânii bălților și băltócelor de prin comune, și ei cer acum scurgerea și secarea bălților. Neapĕrat că era sĕ fie așa, când tóte cuceririle scienţifice pe terenul îmbunătățirei agriculturei din țĕrile vecine au rĕmas ignorate și nebăgate în sémă. Pe când în Bucovina, Galiția, Ungaria s'au regulat cursul a o mulțime de rîurĭ, au secat mii și mii de hectare de bălțĭ și mlaștine — România n'a scurs orĭ secat o singură baltă n'a îndreptat o singură gârlă, afară dór de Dâmbovița cât trece prin Bucurescĭ. Cele mai frumóse luncĭ zac astăḑĭ sĕu sub mormane de nisip și prund, orĭ acoperite de stuf, papură și rogoz.

Progresul culturei și luminei prin școle puțin a contribuit pentru a curma rĕul și miseria de care suferă țĕranul. Pe când România posede adĭ 2 universitățĭ, technică, 15 licee — gimnasii superióre complete —, 22 gimnasii și 2 școle de meserii medii, — n'are nicĭ o singură școlă *de horticultură*, deși o bună parte din țéră, 1/3 din suprafața ei, întrégă regiune a colinelor și pólele munților cu popula-

---

„Omul cel bĕtrân era *Gerar*, ér tînĕrul *Florar*.

— „Aicĭ ești tu, fata Dracului? — întrebă bĕtrânul pe împĕrătésa, care mĕ rog d-vóstrĕ, era cea mai mică fată a *Dracului*.

— „Aicĭ, moșnegule, dér cum o mai poțĭ duce în lumea asta rea?

— „Bine! — rĕspunse moșnegul, numai de una nu-mĭ place, și anume, că în vremea cât eu stăpânesc natura, cele ce slujesc tatălui tĕu fermecătórele și vrăjitórele prea pe mulțĭ, „scoșĭ din minte“ pe carĭ îi pórtă nóptea peste hotarĕ, mĕ silesce sĕ-i îngheț și sĕ-i troenesc cu néuă. Pe semne și tu, rĕutăciósо, ai voit sĕ facĭ mai alaltăerĭ cu acest copilaș așa, dér picașĭ tu în cursă, și ca tine până în vreme vor pica tóte *măștihoaele* cele rele, fiind și acele tóte *fetele Dracului*.

„Sfêrșindu-șĭ vorbele scóse din gură și din nărĭ un așa ger cumplit, încât îndată crepă inima în împĕrătésă și în copilul ei.

„Copilașul împĕratului însĕ avù noroc cu tînĕrul *Florar*, care îl apără cu căldura lui de frigul moșnegului *Gerar*, cel ce în mânia lui înghețase și drumul pe unde avea sĕ trécă *Sórele*.

„La începutul primăverei, când împĕratul biruitor se reîntórse din lupta, pe care o începuse înainte cu șépte anĭ, pe locul unde a înghețat împĕrătésa și copilul ei, a călcat într'un *scaiŭ care numai atuncĭ a fost rĕsărit din pămênt, adecă din trupul muerii sale*, precum se spune, și fiind-că de scaiul acela împĕratul a bolit vreme multă cu piciorul lui, scaiului până adĭ îi ḑic: *„Scaiul dracului de munte.“* *)

Sita Elelor se întrebuințéză de către Românce le din *Bucovina* spre vindecarea mai multor bóle, precum de *spăriat*, de *spaima copiilor* sĕu *rĕul copiilor*, numit și *cias rĕu, de tusă, de tragăn la boĭ* și pentru nevestele ce nu au copii.

Când cine-va e *speriat* din te mirĭ ce causă, când tresare prin somn și începe a striga și a se văeta, femeile sciutóre îl afumă și mai ales înainte de culcare cu *Sita Elelor*.

Insĕ ca afumarea acésta sĕ fie mai de leac, adese-orĭ se amestecă cu *Sita Elelor* încă și *Odolean* orĭ *Toae* și apoi se afumă.

De multe-orĭ însĕ bolnavul, despre care se presupune că va fi fost spăriat de *Ele*, nu numai că se afumă cu *Sita Elelor*, ci voind ca sĕ se vindece cât mai degrabă de bóla, care l'a cuprins, se și descântă de spăriat.

In casul din urmă descântătórea ia, pe când dórme cel spăriat, fórfecele și tăind cu ele în cruciș prin aer asupra celui bolnav, rostesce de trei sĕu nouĕ orĭ după olaltă următorul descântec:

Cristea te-o făcut,
Cristea te-o crescut,
Cristea te-o botezat,
Cristea de gând țĭ-o purtat.
Cristea paloș de argint
In mâna dréptă țĭ-o dat.
Șĭ-o venit *Elele*
Cu temerile,
Cu frică 'nfricată,
Cu spaimă 'nspăimêntată
Cu nouĕ capete
Și te-o înfricat,
Și te-o înspăimêntat,
Și țe-o spăriat.
Cristea paloș de argint
In mâna dréptă o luat
Și la *tusnouĕ Elele*
Le-o tăiat capetele;
Tae la una.
Tae la a doua,
Tae la a treia,
Tae la a patra,
Tae la a cincea,
Tae la a șeasea,
Tae la a șéptea,
Tae la a opta,
Tae la a noua,
La tusnouĕ Elele
Le-o tăiet capetele,
Ér tu ai rĕmas curat
Și luminat
Ca argintul strecurat,
Ca Dumneḑeu, ce te-o dat.
De la mine descântecul,
De la Dumneḑeu darul!

Décă cel bolnav e așa de spăriat, că nu-șĭ póte de fel afla alinare, atuncĭ descântătórea, sĕu cine este, nu mai aștéptă până ce va adormi, ci-l afumă și descântă orĭ și când.

Făcênd acésta se crede că celui spăriat nu mai decât trebue sĕ-i trécă spaima și sĕ-șĭ vie în orĭ *)

(Va urma.) **S. Fl. Marian.**

*) Publ. de Antoniu Popp în *„Gazeta Transilvaniei“* an. LXIII. Brașov 1900 Nr. 251.

*) Dict. de Nastasia Hrițuc, romăncă din Sucéva.

ţiunea désă şi cu bună stare materială, — moşnenĭ şi răzeşĭ, este indicată de natură către o cultură mixtă arboriferă şi podgorie, şi în câţĭ-va anĭ de stăruinţă s'ar pute transforma tótă într'o măiéstră grădină începênd de la Severin şi până la Dorohoiŭ. Dér adĭ n'are nicĭ un singur grădinar şi pomolog român, nicĭ un singur vier, nicĭ o pivniţă sistematică de ceva reputaţiune şi importanţă. Grădinarii sunt toţĭ străinĭ.

Cele 2 şcóle profesionale ce au mai rĕmas ministerului Domenielor: Şcóla centrală de agricultură de la Ferĕstrĕu şi cea de silvicultură de la Brănescĭ, vegeteză numai, şi sunt departe în urma altor şcóle similare din străinătate, ca dotaţiune şi organisaţiune interióră. Apoi se nu caute cineva după absolvenţĭ titraţĭ ai şcólelor de agricultură în administrarea şi esploatarea Domenielor şi moşiilor statului, séu a vre-uneia din numĕrósele şi bogatele institute de binefacere, şi nicĭ prin biurourile ministerului de agricultură, şi nicĭ la păduriie particulare după vre un forestier eşit din şcóla specială de silvicultură de la Brănescĭ, căcĭ nu va găsi nicĭ unul. Ba se dice, că la 1,500.000 ha. pădurĭ particulare boerescĭ, abia se găsesc 4—5 forestierĭ instruiţĭ şi ómenĭ de meserie, în colo le păzesc şi cultivă merlele şi sturdiĭ. Chiar şi organisaţia serviciului silvic al statului, lasă mult de dorit; abia au câte-va pepiniere şi şcóle de pomĭ şi esenţe de pădure la stat şi pentru trebuinţele sale. La pădurile particulare de aşa ceva nu se pomenesce.

Un avênt pentru îmbunătăţirea agriculturei şi silviculturei pe diverse terenurĭ ale producţiunei se vede la administraţia domeniolor Corónei, care a dat resultate, şi a dovedit că atarĭ sacrificii sunt folositóre şi în ţéra Românéscă. Dér ele sunt o picătură în mare.

Vedem d'aci că epoca indiferentismului şi a economiilor duse la estrem s'a sfîrşit şi pentru România, şi a sosit epoca investirilor şi sacrificiilor de tot soiul întru dotarea moşiilor marĭ şi micĭ, publice şi particulare.

SCIRILE DILEI.

— 21 Ianuarie v

Liceul „Lazăr" din Bucurescĭ şi-a serbat Sâmbătă a 44-a aniversare de la fundarea după *Te-Deum*, la care au asistat: d-l G. Adamescu, secretar general al ministerului instrucţiunei publice; d-l V. D. Păun, directorul şi profesorii liceului, şi toţĭ elevii a urmat la liceu o frumósă serbare şcolară. D-l Păun a rostit o mică cuvêntare, la care a rĕspuns d-l G. Adamescu: ér d-l profesor P. Marinescu a ţinut o disertaţie „Despre Planete şi însemnătatea lor în studiul astronomieĭ". Corul liceului a cântat mai întâiŭ Imnul Regal, după care au urmat diferite alte corurĭ şi producţiunĭ de gimnastică.

Academia Română aduce cele mai călduróse ale sale mulţumirĭ d-lui Dr. Ioan Mihályi, membru corespondent al ei, pentru-că a bine-voit a-i dărui un document de mare valóre istorică, scris latinesce pe pergament şi cu data 22 Iunie 1384. Prin acest document, Maria, Regina Ungariei, considerând serviciile lui Balc-Vodă, Comitele Maramureşului, ale fraţilor lui Drag şi Ioan, fiiĭ lui Sas Romănul, mai ales pentru espediţiunea victoriósă a acestora contra Lituanilor, le confirmă stăpânirea asupra moşiei Cuhea cu trupurile ei, stăpânire pe care le-o dăduse regele Ludovic, tatăl reginei Maria.

Deputatul guvernamental. Teodor *Făşie* a repausat Duminecă diminéţa în locuinţa sa din Budapesta. Făşie era în etate de 63 anĭ şi representa cercul electoral din *Ceica* (Bihor) cu program liberal. Era de origine Român.

Procesul lui Pavlovicĭ, care din proces de tradare a ajuns proces pentru uşóre lesiunĭ, se va judeca în diua de 5 Februarie la tribunalul din Chichinda.

Tragere la sorţĭ a titlurilor de rentă. Sâmbătă la $10^1/_2$ a. m. a avut loc în sala specială a ministeriului român de finance a 13-a tragere la sorţĭ a titlurilor de rentă 4% amortisabilă din 1896, împrumutul de 90.000,000 şi a 9-a tragere la sorţĭ a titlurilor de rentă 4% amortisabilă din 1898, împrumutul de 180.000,000. La aceste tragerĭ au asistat d-l ministru de finance Em. Costinescu, d-l I. Pictorian, secretar general; d-l Arion, sub-directorul datoriei publice; un delegat al băncei Naţionale, un delegat al casei de depunerĭ, consemnaţiunĭ şi economie, precum şi câte un delegat de la tóte casele marĭ de bancă din capitală. După terminarea tragerilor, urnele au fost sigilate în presenţa d-lui ministru cu sigilul ministerului de finanţe, cu acela al casei de depunerĭ şi cu acela al băncei Naţionale.

Vase rusescĭ în Dardanele. Al patrulea şi ultimul vas de rĕsboiŭ rus, însĕ sub pavilion de comerciu, a trecut Dardanelele la 1 Febr. n.

Victoria Sultanului din Maroc. Un curier special, venind din Fez, anunţă, că trupele Sultanului, comandate de ministrul de rĕsboiŭ, au atacat în diminéţa dilei de 17 Ianuarie posiţiunile pretendentului, împrăştiindu-i partisanii şi capturându-l pe dênsul.

Milióne nereclamate. După o listă a losurilor turcescĭ sunt mai bine de 700 ómenĭ, carĭ dispun de capitalurĭ mai marĭ séu mai micĭ, fără se scie şi fără se se intereseze de ele. Din câştigurile principale de câte 600,000 francĭ, nouĕ n'au fost încă reclamate. Afară de aceştia mai sunt 10, carĭ ar pute reclama câte 300,000 francĭ, 11 ar pute reclama câte 60,000 fr. 21 câte 20,000 fr., ér 22 câte 10,000 fr. Suma câştigurilor nereclamate face 11 milióne francĭ.

Găinarĭ. Pentru un biet om, care îşĭ câştigă pânea pregătind locuinţa de vecĭ pentru cei-ce se duc din astă lume câte-va găinĭ în curte sunt o avere întrégă. Aşa era Carol Niesner, groparin în Braşovul-vechiŭ, posesorul unuĭ numĕr destul de însĕmnat de găinĭ. Nu i-a fost scris însĕ se se bucure mult timp de găinile sale, căcĭ în nóptea de 1 spre 2 Februarie nisce făptuitorĭ necunoscuţĭ i au furat găinile în numĕr de 12. Păgubaşul a arătat casul poliţiei, ér poliţia caută pe făptuitorĭ.

Evreică de 107 anĭ. In Jaurin (Győr) a murit alaltă-erĭ Iulia Adler n. Neumann în etate de 107 anĭ. Repausata şi cu bărbatul ei au fost cei dintâiŭ jidovĭ, cărora li-s'a dat permisiune a-se stabili în Jaurin. O jelesce o fiică în etate de 70 anĭ, 15 nepoţĭ şi numĕroşĭ strănepoţĭ. Astădĭ în oraşul Jaurin sunt mai multe mii de Evrei...

Aurul din Ural. Se scrie din Petersburg: Dilele acestea s'a trimis laboratorului din Iekaterinburg douĕ-decĭ de pudĭ de aur, din Uralul-de-Sud, în care se aflau 100 bucăţĭ de aur curat. Bulgărul cel mai mare cântăresce 22 funţĭ. Valórea este de 20.000 ruble.

Meseriaşii românĭ din Turda invită la petrecerea declamatorică-teatrală ce se va aranja Dumineca în 22 Febr. st. n. în sala cea mare de la „Hotel Central". Inceputul precis la 7 óre. Turda, 31 Ianuarie 1903. Preţul de întrare de persónă 1 cor. 60 banĭ, de familie 3 cor. peste 3 membri de fie-care membru 1 cor. Venitul curat e destinat pentru ajutorarea învĕţăceilor lipsiţĭ de mijlóce. Ofertele marinimóse se primesc cu mulţumită şi se vor publica în diare. Ofertele sunt a-se adresa st. d-n Dr. Pătăceanu advocat.

Program: 1) „La oglindă" poesie de G. Coşbuc, declamată de d-şóra Ilenuţa Rogozanu. 2) „Mâniósa" poesie de G. Coşbuc, declamată de Ştefan Felezanu. 3) „Racii ţiganului" poesie de Th. Speranţă decl. de Filon Raţiu. 4) „Un om buclucaş" teatru de M. Baiulescu. In pausă se va juca „Căluşerul şi Bătuta" în costum naţional.

Rectificare. In convocarea adunării generale a IX-a a institutului de credit şi economii „Lipovana" din Lipova, publicată pe pag. a 4-a a numĕrului 15 de la 3 Febr. n. al diarului nostru, s'a srecurat o greşélă la punctul 1 din obiectele de pertractare, unde este a-se ceti „Raportul direcţiunei pe al **nouĕlea** an de gestiune" în loc de al optulea an — ceea-ce prin acésta se rectifică.

Prima reuniune *pentru înzestrarea fetelor şi institut de asigurare pentru copii în Budapesta, fondat în anul 1863.* In luna lui Ianuarie 1903 s'au înscris din nou 1098 partide, şi s'a plătit suma de 52,972 cor. 39 banĭ, ca premii pentru înzestrare.

Dare de sémă şi mulţămită publică.

„Reuniunea femeilor române gr. ort. din Bran şi împrejurime" şi-a ţinut petrecerea împreunată cu tombolă a II-a di de Crăciun 1902. Cu acéstă ocasiune s'au făcut numĕróse contribuirĭ în banĭ, şi anume:

Ilustr. Sa D-l Ioan cav. de Puşcariu 10 cor. taxă de întrare şi 10 cor. pentru tombolă. Iosif Puşcariu adv. 4 cor., Simion Stoica medic 4 cor. şi Ion Ionică forestier 4 cor.

Leontin Puşcariu paroch, Ionel Puşcariu stud. chem., N. Popoviciŭ comers., G. Mănoiu, V. Ionică cancelist pret., Ilar. Reit paroch, Anton Cosma v. silv., S. Petric pantof., Ioan Balca înv., V. Moşoiŭ înv., N. Runceanu înv. dirg., A. Chiţu, comers., Iacob Popa not, cerc., S. Lukas, Krizsán G. înv. de stat şi P. Kurmes toţĭ câte 3 cor.

A. Puşcariu inginer, L. Puşcariu jun. funcţionar la „Albina", Emil Botta pret., M. Raţiu, d-şóra Paulina Moşoiu şi Kovacs Gy. şef. de jand. toţĭ câte cu 2 cor. M. Moldovenescu teolog, I. Ciurea stud. G. Puşcariu, I. Ios. Puşcariu înv., Bauer F. şi d-şóra Walter teleg. toţĭ câte cu 1 coróna, apoi pentru tombolă d-na Letiţia Stoica 2 cor.

Venitul brut dă suma de 152 cor. 40 b. Cheltuelĭ 98.10. Venit curat dă suma de *54 cor. 30 banĭ*, care sumă s'a şi administrat prin cassiera reuniunei d-na Livia Moşoiu, la institutul de credit şi economii „Parsimonia". Afară de suma amintită au mai rĕmas ca profit 6 obiecte de la tombolă în preţ de circa 8 coróne.

Comitetul reuniunei îşĭ ţine de cea mai plăcută datorinţă a mulţămi şi pe calea acésta tuturor Prea stim. domnĭ şi dómne, carĭ au contribuit cu obolul lor moral şi material pentru scopul măreţ cel urmăresce reuniunea; apoi d-şórei Virginia Puşcariu, care a dat tot concursul pentru-ca petrecerea se reuşéscă, şi st. dómne Maria Cosma, care pe o vreme critică de érnă n'a pregetat a merge la Braşov pentru procurarea obiectelor de tombolă fără nicĭ o cheltuélă.

Bran, 14 Ianuarie 1903

N. Runceanu,
secret. al reuniunei.

Literatură.

A apărut în institutul de arte grafice Carol Göbl S-sor Ión St. Rasidescu **„Anul 1848 în Principatele Române."** *Acte şi documente publicate cu ajutorul comitetului pentru ridicarea monumentului lui Ioan C. Brătianu.* Tomul III 1848 Iulie 28 — 1848 August 30. Preţul 12 Lei.

Publicaţiunea întrégă se va compune din 6 volume cam de 700 pagine fie-care, şi va cuprinpe peste 3000 documente, în cea mai mare parte până acuma necunoscute, extrase din archive publice şi private. Aceste documente aduc lumină deplină asupra evenimentelor de la 1848 din Moldova şi din Ţéra Românéscă.

Acéstă interesantă colecţiune de documente, care în tomul III cuprinde 810 pag, mai are şi următórele ilustraţiunĭ: Sosirea lui Suleiman-paşa la Giurgiu. — A. G. Golescu (Negru). — Decretul Locotenenţiei domnescĭ a ţĕrii românescĭ pentru numirea deputaţiunei la Constantinopole, 1848 August 3. — Sigiliul guvernului provisor şi al Locotenenţei domnescĭ din 1848.

— A apărut tomul I. din *„Novele"* de Vasilie Ranta *Buticescu*. Broşura are 286 paginĭ şi conţine istoriére frumóse scrise într'un limbagiu plăcut. Preţul ei e 1 cor. 60 banĭ plus 20 banĭ porto. Se póte procura de la tipografia A. Mureşianu, Braşov.

— *„Balade poporale"* de Avram *Corcea*. O broşură elegant tipărită de 137 paginĭ, conţine o mulţime de poesii poporale, carĭ caracteriséză fantasia poetică a poporului nostru. Aceste poesii s'au cules de autor de la un lăutar din Bănat cu numele „Vincenţie Micu". Preţul broşurei e 1 cor. 60 banĭ plus 20 banĭ porto. Se póte procura de la tipografia A. Mureşianu, Braşov.

A apărut nr. 1 din noua fóie beletristică-literară **„Femeia şi Familia"**. Proprietarĭ şi redactorĭ d-nii Silvestru *Moldovan* şi Ioan E. *Prodan*. Apare la 1 şi 15 a fiă-cărei lunĭ. Abonamentul pe an 10 cor. Pentru România 14 lei. Nrul 1 conţine materie variată. In frunte publică o apreciare asupra activităţii literare a poetului Grigorie Alexandrescu. Urméză apoi diferite articole şi notiţe.

— **„Ilustraţiunea română"** nr. 2 de la 15 Ianuarie. Conţinut bogat şi variat. Ilustraţiunĭ: „Pe munte", „Portret", „Pe muntele Situ", „Claca", „Cetatea Hotinului", portretul lui Vlădicescu.

ULTIME SCIRI.

Paris, 2 Februarie. Corespondentul vienes al diarului *„Le Rappel"* comunică acestei foi, că în cursul cĕlĕtoriei sale spre Italia, Ţarul Rusiei se va opri la Budapesta, unde va avé o întâlnire cu monarchul Francisc Iosif. Scirea e primită cu reservă.

Diverse.

Case de hârtie. Intrebuinţarea hârtiei devine din ce în ce mai variată. Noi Europenii am rĕmas la cutiile de carton şi la gulerile de hârtie. In America însĕ hârtia se întrebuinţéză în fel de fel de chipurĭ şi în fel de fel de modurĭ originale. Intr'o usină din Springfiels de esemplu, se fabrică butelii de hârtie destinate pentru păstrarea laptelui. Aceste butelii sunt impermeabile şi de un preţ atât de bagatel, încât nu e mare pagubă (?) chiar décă se lapĕdă butelia după întrebuinţare. In Dessan o nouă usină produce în abundanţă pantofi de hârtie, carĭ se vĕnd eftin de tot, aşa că de acuma înainte hotelierii vor pute pune la disposiţia óspeţilor pantofi de aceştia, pe carĭ îĭ va putea lua oricine cu sine. Se fac însĕ şi case întregĭ de hârtie. Un rus bogat a comandat la Newyork o asemenea casă. Casa a fost construită în Savinowka şi a costat 80.000 ruble. Ea are 16 încăperĭ şi va pute resista tuturor intemperiilor. In Norvegia s'a construit o biserică pentru 1000 credincioşĭ, în care afară de clopote totul e de hârtie.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**
Redactor responsabil: **Traian H. Pop.**

Cursul la bursa din Viena.

Din 21 Ianuarie n. 1903

Renta ung. de aur 4%	121.25
Renta de corone ung. 4%	99.80
Impr. căil. fer. ung. în aur 3½%	93 80
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	99.70
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.—
Bonurĭ rurale ungare 4%	94 80
Bonurĭ rurale croate-slavone	99.—
Impr. ung. cu premii	201.75
Losurĭ pentru reg. Tisei și Seghedin	161.—
Renta de hârtie austr.	100.60
Renta de argint austr.	100.60
Renta de aur austr.	121,20
Rente austr. 4% de corone	101 90
Losurĭ din 1860.	156.—
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	15.82
Acţii de-ale Băncei ung. de credit	750.—
Acţii de-ale Băncei austr. de credit	704 25
Napoleondorĭ	19.08
Mărcĭ imperiale germane	117.15
London vista	239.92½
Paris vista	95 52½
Note italiene	95.40

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“

se pot face orĭ și când pe timp mai indelungat séu lunare.

„SENTINELA“,

institut de economiĭ și credit ca societate pe acţii.

Contul Bilanţului pro 31 Decemvrie 1902.

ACTIVA:	Corone	fil.	PASIVA:	Corone	fil.
Cassa în numerar u	7631	45	Capital de acţiĭ 800 buc. à C 100 —	80000	—
Bon la banca austro ung.	860	19	Fond de reservă	31000	—
La cassa de păstrare postală r u.	216	49	Fond de reservă disp. p. e. perd	6660	97
Cambii escomptate	467610	22	Fond de pensiune	3400	—
Imprumuturĭ hipotecare	54263	—	Fond cult. filantropic	673	92
Lombard	2410	—	Depunerĭ spre fructificare	277045	55
Avansurĭ pe marfă	51040	—	Reescompt	159859	—
Cont-Curent	584	55	Interese transit. anticip.	8634	18
Efecte proprii	3980	74	Deposite de cassa	2831	64
Casă proprie Nr. 814	4800	—	Dividendă neridicată	64	—
Mobiliar . . . C 1308 40 fil. 10% descriere „ 131·— „	1177	40	Creditorĭ	237	24
Interese restante	1006	25	Profit transpus din 1901 C 623·27 fil.		
Debitorĭ	857	01	Profit net în 1902 „ 25407·53 „	26030	80
	596437	30		596437	30

Satul-nou, în 31 Decemvrie 1902.

Pentru direcţiune: *P. Stoica* m. p., director esecutiv.

Pentru contabilitate: *T. I. Marcu* m. p., contabil.

„PARSIMONIA“,

institut de credit și de economiĭ, societate pe acţiunĭ în BRAN.

CONVOCARE

la a VII-a adunare generală

a institutului de credit și de economiĭ, societate pe acţiĭ „PARSIMONIA“ în Bran, ce sĕ va ţinĕ **Joi în 26 Februarie st n 1903 la 10 óre înainte de améḑĭ** în localul institutului, la care sunt învitaţi toţĭ acţionarii a se presenta în sensul §-lui 20 din statutele institutului.

Obiectele de deliberare sunt următórele:

1. Raportul Direcţiunei și al comitetului de supraveghiere
2. Statorirea bilanţului și a împărţirei profitului.
3. Alegerea a câte doi membrii în direcţiune și comitetul de supraveghiere.
4. Alte propunerĭ eventuale.

Bran, în 6 Februarie 1902

Din însărcinarea Direcţiunei *preşedintele societăţii:*

I. Cav. de Pușcariu.

Bilanţ cu 31 Decemvrie 1902.

ACTIVE:	Corone	fil.	PASIVE:	Corone	fil.
Capital social în restanţă	13208	58	Capital social	120000	—
Cassa în numĕrar	2174	16	Depunerĭ spre fructificare	260785	50
Cambii escomptate	404656	—	Cambii reescomptate	38149	—
Credite personale	36382	—	Interese transit. pro 1903	8308	66
Mobiliar . . C 723 90 fil.			Pro diverse	47	—
20% amortisare „ 144 78 „	579	12	Fondul de reservă	14684	40
			Deposite	460	—
			Profit curat	14565	30
	456999	86		456999	86

Profit și Perderĭ.

DEBIT:	Corone	fil	CREDIT:	Corone	fil.
Interese pentru depunerĭ	13615	99	Interese dela cambii și obligaţiunĭ	30529	92
Spese diferite	1066	25	Provisiune	5366	03
Salarii	1820	—			
Contribuţiune: a) erarială . . C 1,873 29 fil. b) după depun. „ 1,966 20 „ c) comunală comitatensă „ 545 82 „ d) equivalent „ 3 04 „ e) de drum „ 117·58 „ f) competinţe de timbru „ 177·70 „	4683	63			
Amortisarea mobiliarului	144	78			
Profit curat	14565	30			
	35895	95		35895	95

Bran, 31 Decemvrie 1902.

DIRECŢIUNEA:

Ios. Pușcariu m. p., *Iôn Cav. de Pușcariu* m. p, președ. direcţ., *Ilariu Reit* m. p., comptabil.

Miron Tătoiu m. p., cassar. *Axente Moșoiu* m. p., dir. esec. *Ioan Cenţu* m. p,

Georgiu Enescu m. p., *Nicolau Reit* m. p., *Iacob Popa* m. p, *G. Tisca* m. p.

Subsemnatul comitet de supraveghiere am esaminat conturile presente, și confrontându le cu registrele principale și auxiliare ale societăţei, ţinute în bună ordine, le-am găsit în c nsonanţă cu aceleașĭ și esact.

Bran, în 29 Ianuarie 1903

Nicolau Garoiu m. p., președinte. *Leontin Puscariu* m. p, v.-președ. *Georgiu Babeș* m. p.,

Nicolau Runccan m. p. *Iosif Enescu* m. p. *Ioan Vlad Enescu* m. p.

AVIS.

Prenumeraţiile la **„Gazeta Transilvaniei“** se pot face și reînoi orĭ și când la 1-ma și 15 a fie-căreĭ lunĭ.

Domnii abonenţĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit și sĕ arete și posta ultimă.

Administrat. „Gaz. Trans“.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.